

COLOSSENTES

**Pauloa bikaronaki ida athi kapapirani
Colossos sidaji kaija'arini vakadiania**

Paulo athi kama'dani hida

1 ¹Hovani Paulo onajirija hida oathi papira. Deus hora honariavini hiki ida Jesus Cristo varani hina-ra oavaadahaonivini. Arigamina Timóteo a'onira ka'ivanitiki jaboni a'oni.

²Deus kaija'ari Colossos sidajia avahojaki avakadimoni hida oathi. A'onivani avanofihaha'oadahaki ada Jesus Cristo. Arigamina a'oni. Onofiki ida Deus akadiabi'i a'onira kajoamoraha'oadahavini, a'onira no'aha'oadahavini jaboni va'i jahajahania.

Pauloa khai vani'aki ida Deus jahana

³⁻⁴Deu-ra vara ani'abakhiavini avakadimoni. Ani'aha:
—Deus, ivani ijahaki i, va'ora ikajoamorajahakiki adani arigamina Colossos sidajia vahojaki — akhanihi.

Akadika'da'di Jesus Cristo kaabi'i ada Deus. Akamitha'iki ida varani avihini Jesus Cristo-ra avavakaijokajahakivini, athi avanaabavini, va'ora avanakaidivavini jaboni adani Deus kaija'ari hahavi.

⁵Ka'oa hiki ida Jesus monina jahaki. Hoariha a'onira kanamonibiininivini vani avakamithaja ida varani Deus kidinahina jahaki-ra naibavijahajoravini vakaijokana vihiki vakadimoni. Deus kania nama hojaki ida a'onira kaibavijahahiroravini hiki. Deus kanahina jahaki-ra avanokhahi, oniani ida Jesus Cristo-ra

avavakaijokavini hija, kidija'ari hahavi va'ora avanakaidivavini hija jaboni.

⁶Arabo hahavia ibavi hahavi ija'aria vara vavani'aki ida Jesus monina jahaki. Ija'ari vahoariha vakamithahi, Deus va'ora kajoamora'aha adani Jesu-ra vanofiki, vakadihojai binajaha'iki jaboni. A'onivani jaboni Deus ija'ari-ra kajoamoravini varani hini-ra avakamithabiinini'ihi; ka'oa hini avarigahi, oniani ida avanofivini hija.

⁷Hari. Cristo kahonai abono hada arigamina Epafras oniki. Anakaidivaki hada. Bada bini'ajahakiki ida badani Cristoa binofiki bada bini'aki kaimoni. Haria kakodiavini ija'ari-ra akanamonivini, oniani ida avakadiania arakhana hija. Ovari a'onira nanamithabiininvini hi'iki ida Deus ija'ari-ra kajoamoravini-ra nofivini. ⁸Joi'aha ada Epafras akadiania, haria nanamitha'aha: —Ma'onahai Jahaki va'ora kakodiaki adani Deus kaija'ari Colossos sidajia vahojaki, oniani ida Cristo kaija'ari hahavi-ra va'ora vanakaidivavini hija — haria ni'a'iki hada Epafras.

⁹Varani avihini-ra akamithabiininvini vani Deu-ra akanikhariavini kama'da'ihi avakadimoni afobakhia. Deu-ra ani'abakhia'iki hari:

—Deus, va'ora nava'isohihahavi bana adani arigamina nahina inofiki vakadiania. Va'ora anigahi kada'ogahaia. Anofiki ida Ma'onahai Jahaki nahina inofiki-ra obaivini vava'i bodinia. Anofiki ida nahina kaimoni hini avigavini badani ivajahaki — nimania ida Deu-ra akanikhariabakhia'ivi athini a'onira kajoamorara kaimoni.

¹⁰Deus a'onira kajoamorahi; avakaabokahi ida hojai jahaki Deua binofiki; bada avani'ahaha'oada'hahijaboni ida badani Deua bivajahaki. Avaranaipohihi jaboni ida hojai jahaki, avijavahi jaboni ida Deu-ra avarigavini, Deu-ra avavava'ihavini.

¹¹Deua bikaabokaki ida nahina hahavi binofiki. Arafiaki ida danona jahaki, oniani ida Deus avajari'darini-ra nadanovini-ra anofivini hija. Anofiki ida jaboni avava'ini bodinia a'onira no'avini danona avakaabokaja kaimoni ida a'onira vanajaharihariki-ra avarakaihamahiravini.

¹²Hari. Jahaki ida khai avakhaniha'oada'hani, Deu-ra avani'avini: —Deus, ivani ijahaki i. Haria ikajoamoravini mani ida kadahojai jahakia akahojaina-ra akaabokavini hija. Kadanahina jahakia va'ora ikaibavijahahii'iki adani kadaija'ari hojai jahakia vakahojai'iki.

Anokhaki ida agahinana hini jaboni — nimania ida Deu-ra khai avani'avini athini hini jahaki. Ija'ari Deua bivaka'da'diki hojai jahakia kahojaini mani ida vagaki kania hojaki fori nihani hija.

¹³Ni-akaabokaki ida ariabono akava'ijoavini Jahari kabadani-ra akava'ipahinija kaimoni. Deus vani haria akava'ijo'a ia Jahari sa'a kabodinia haria saarivini, joma bakibakini fori hikia arihojajanaria kaimoni. Deus haria obai'iki hari Cristo sa'a kabodinia haria vaka'da'dira kaimoni. Deua binakaidivaki ada kidisai Cristo oniki. ¹⁴Jahari kahofiah fori hiki kania Cristo haria aani'iki hari. Cristo haria akaval'ijoavini mani ida Deus akadihojai asohiriki-ra na'birahahavivini hi'ia.

Cristo kahojai varani hini hida

¹⁵Deus hojana Cristo hojana hiki jaboni. Cristo hojana binanokiaki ida Deus hojana niha ninini. Ija'aria vanoki'iki ada Cristo, ni-vakaabokaki ida Deu-ra vanokivini. Deus kaisai hoarana ada Cristo. Ovari Deus kamonahi hahavi-ra vaka'da'diki ada.

¹⁶Deua binakama'da'iki ida hahavi hoja'iki. Deus, Cristo khama vanamonaha'iki ida hahavi nama hoja'iki, arabo hoja'iki hiki. Vanamonahahahavi'iki ida nahina nokia'iki, nokiariki hiki jaboni. Deus, Cristo khama va'ora vanamonaha'iki adani ija'ari hahavi vanokiariki nama vahojaki. Deus ibavi kaija'arini vihiki adani vahoariha. Jahari kaija'ari vihiki adani vahoariha. Va'ora vahonariabakhiaki adani ija'ari. Vadanona kaba'i Cristo va'ora kaabokaki adani. Ka'da'di vihina kaba'i Cristo va'ora vaka'da'diki adani. Deus Cristo-ra kakodiavini hiki ida hahavi-ra namonahavini. Cristo kaimoni ida hahavi Deua binamonaha'iki.

¹⁷Hahavi amonahani viahania hoja'bo'da'iki ada Cristo. Cristo kidiamonahi hahavi-ra anajahamisi'iki, binaibavihahavi'iki ida amonaha'iki ibavi hahavia hojani sohija kaimoni. Asia binadadahi ida kidiamonahi.

¹⁸Cristo va'ora vaka'da'diki adani kidija'ari. Ka'da'di ada ovari. Cristo abono niha nini hahavi adani kidija'ari. Cristo oniani ida Cristo kidiamonahi hahavi-ra vahonariahivini hi'ia. ¹⁹Va'i bodini vara ni'aha ada Deus:

—Onofiki ada kodisai hofori hina. Onofiki ada kodisai kodihojai fori hina — niha ada Deus. ²⁰Va'i bodini vara ni'aha ada Deus:

—Ija'ari oathi-ra vanaabaravini mani ida kodiamonahi hahavi khama ariabono aakariakakhamaravini hija. Kodisai-ra oakodiavini hiki bana ida haria avakariakovini. Abiniki bana ada kodisai ava akasanakhamakia vakadimoni hina. Amana ahovariki vakadimoni, oniani ida hora anaariakaja bana — niha ada Deus.

Cristo abinirina oadani, ni-Deua biakariakaki ida kidiamonahi hahavi nama hojaki, arabo hojaki hiki. Cristo abini'ina mani ida Deus kidiamonahi hahavi khama vaabono avakariakakhamavini hi'ia.

²¹Cristo-ra avarigaravini kari Deus kava'ahi avihini-ra avanofirihi. Jaharika'oaki ida avakadibadani, avakadihojai, avakadiva'ibodivarani hiki, oniani ida Deu-ra avakaimajahapa'itxiravini hija.

²²Hari maha. Cristo abini'ina mani ida Deus a'onira akariakovini-
ra kaabokavini hi'ia, kidiva'ahi avihi'iki a'oni. Kidiva'ahi avihini-ra
nofiki ada Deus, a'onira avikhara kaimoni kidiania. Binofiki ida
nahina jahariki aniani avakadiania, binofiki ida avakadihojai-
ra najahavini, kidiania avakaikahini kamahini avajahaka'oaja
kaimoni. Ni-hojaki ida nahina a'onira osaniki kaimoni. ²³Hari'a
bana vakava'ipahini ida Jesus athi-ra avanaabahaha'oadahavini
avajari'darini. Kaaraki ida gora avani hodi abihiakia arokhojahaki.
Onivani fori hiva bana ida avajari'darini kaarani, Deus kania
avarikhani-ra avanokhavini oadani. Jesus monina jahaki-ra
avakamitha'avini vani kama'da'ia ida avarikhani-ra avanokhavini.
Hari'a bana avanokhavini vakava'ipahini. Jesus kahonai abono
ho. Kodibadani hiki ida monina jahaki oanamonionivini.
Hovani, vahoariha khama arabo hahavi kaija'arini-ra va'ora
aakanamonionivini hiki ida Jesus varani hina.

Paulo kabadani hiki ida Jesus kaija'ari-ra kakodiavini

²⁴Hari. Jesus monina jahaki-ra oanamonionivini mani ida
vahoariha hora vanaima'banavini hija. Ojahariharina avakadimoni
ohina, oniani ida khai hora ni'aja. Anokhomii'arihi kaho ida
Cristo imana 'banani kidija'ari vakadimoni. Cristo abono niha
nini hahavi adani kidija'ari. Vakadimoni ida imana 'banani asia
Cristoa bikamithaki. Oakodiaki ida Cristo imana 'banani-ra
oananokhomivini kidija'ari vakadimoni.

25 Deus hora ni'ahi:

—Paulo, kodihonai abono i. Kadabadani kaimoni ida Cristo kaija'ari-ra iakodiavini — niha ada Deus. Hora honariavini hiki a'onira oakodiavini. Binofiki ida athi hahavia kidija'ari-ra va'ora oakanamonionivini.

26 Jesus Cristo kharina oadani, ni-Deua binanamitha'iaki kaho ida Cristo monina jahaki, ni-ija'aria aviga'iaki kaho. Badara îpohiki ogavaha'iarini ida Cristo monina jahaki. Hari, ogavaha'iki ida. Deus vani va'ora kanamoni'aha adani kidija'ari. **27** Deua binofiki ida athi ogavaha'ini, binofiki ida kidija'aria aviga'avini. Binofiki bana ida ija'ari hahavia avigavini. Jaha'oamanija ida athi khai ni'avahani. Nimania bana hida athii ija'aria avigajorariki:

“Cristo hojahaha'oadahaki avava'ini bodinia,
oniani ida Deus johana,
vagana, danona hiki-ra avagathanicini hija bana kidiania.
Nimania hida anokhaki.”

28 Oniaroa, harivani vara avani'abakhiaki hida Cristo varani hina ija'ari hahavia vakamithaja kaimoni. Anagathogathoki ida varani asohiki, ogavahaki vara avani'aki kaimoni. Va'ora akaabanibakhiah adani ija'ari hahavi, vakavalipahinija kaimoni ida hojai Deua bivajahariki. Va'ora aka'ojomoi'bakhiah jaboni Deus athi hahavia. Deus viaha arihojahahavina kamahini, onofiki ida Deu-ra oni'avini:

—Deus, hihadani ija'ari iathinia va'ora onava'isohibakhia'iki hadani. Kadahojaia vakahoijahakiki hadani iathini-ra vanaaba'iki. Cristo kania avajahamisiki hadani — Deus kania arihoja'ina kamahini onofiki ida onina.

29 Karahoki hida kodibadani Deus athi-ra oanamonionivini. Obadanina oadodoha'oadahahi, ija'ari hahavia vakamithaja kaimoni ida Deus athi. Cristo hora no'aha'oadahaki ho danona karhoa, oniani ida kidibadani okaabokavini hija. Bada onina oadani ova'i bodinia hora nadanovini.

Deus aagahai ogavahariki

2 **1** Hari. Onofiki ida kodibadani karaho avakadimoni hini-ra avarigavini. Kodibadani hiki ida a'onira oakodiavini, va'ora oakodiaki jaboni adani Jesus kaija'ari Laodicéia sidajia vahojaki. Jesus kaija'ari vahoariha hora vanoki'iariki vakadimoni jaboni hida kodibadani.

²Onofiki ida a'onira oakodiavini, va'oaniaro va'ora oakodiaki jaboni, khai avakhanijahakija kaimoni avava'ini bodinia avaofiniria kaimoni. A'onira oakodiavini hiki avaabononi avakanakaidivakhamaja kaimoni. Avakhanini vani Deus athi ka'oa hini-ra avarigajahakija. Ni-avava'ini akara'banahanakhamaki. Jahaki ida avakadimoni Deus athi asohiki-ra avakajari'daravini, avarigaja kaimoni ida Deus athi ija'aria avigajorariki. Cristo monina jahaki ida athi ija'ari hahavia avigajorariki.

³Ni-aogapa'itxiki ida hahavi Deua biogaki. Ni-aogapa'itxiki jaboni ida nahina Deua bikava'ibodivarani. Nahina kaidivaki ogavahariki fori hiki ida Deus aagahai. Cristo vani ija'ari-ra anigahivini hija ida Deus aagahai ogavahariki, binanamithaki ida Deua bivajahaki bivajahariki hiki.

⁴A'onira onava'isohivini hiki hida varani asohiki, avakajari'daja kaimoni ida vahoariha vakadi'aathidanoarari athini asohiriki. Ni-onofiki ida vakadi'aathidanoarari athini asohiriki-ra ka'oa avavanihavini. Kamithavahani jahani kaba'i ida vakadivarani, ni-asohiki. ⁵Napaja ohojana kaba'i, a'onira okava'ibodivaranibakhiaki ho. Avakadiania ohojaki fori ohiki ho. Khai oni'aki ida avaabononi avakakakodiakhamaha'oadahavini, kaaraki ida Cristo-ra avavakaijokavini.

Cristo kahojaia vakahojaiki adani kidija'ari

⁶Jesus Cristo-ra avagathani'avini mani ida avakadika'da'di nihana hi'ia. Kidiania avajahamisiyahavi bana.

⁷Ava avijavani fori hiki ida avakadimahi. Abihiahia ida ava 'damani abohani nami imani bodinia; avijavajahakihi ida ava. Onivani fori vihi'a bana Cristo kani a'oni avakadimahi avijava'ava.

Gora-ra avanamonahavini vani fori hija ida avakadimahi. Abihiahia ida gora avani nami imani bodinia; kaaraki ida gora avanamonahaki. Cristo-ra vanofijahaki'a, athi vanaaba'a mahija gora avani nami imani bodinia abihiaki hojani fori avihi'avini. Nimania ida Cristo-ra avavakaijokavini-ra avanadanovini vahoariha a'onira vaka'ojomo'ivini hi'iki. Cristo-ra khai vani'akarahovinihi bana ida a'onira kajoamoraha'oadahavini.

⁸Avaabononi avakava'igairi bana mahija vahoariha vakadi'aathidanoarari athini asohiriki-ra avakajari'davini. Aathidanoarari athini asohiriki ija'aria binaabahi; ka'da'di kahonai

abono kapavakarivahaki fori hi'ianahi ida ija'ari. Ni-nahina jahakia ija'ari vahoariha-ra vaka'ojomo'iki vakadivarani asohirikia. Ija'ari aagahai oamani ida vakadivarani asohiriki. Ija'ari avikhananavaki vania vara vavani'abiininja ida varani asohiriki ija'aria vaka'ojomo'iki kaimoni.

Jahari kahonai abono vanokiariki ija'ari vava'i-ra vanahonariahihiki vakadivarani hiki jaboni ida varani asohiriki. Cristo aagahai hirihi ida vakadivarani asohiriki.

⁹Ija'ari vahararana nokiana kari ada Cristo, Deus kahojai hahavia kahojaiki ada. ¹⁰Cristo kania avarakaramisini mani ida Cristo kamahi jahakia a'onira no'avini hija. Cristo danona vahoariha vadanona-ra aradaki. Cristo vani vava'i binahonariahihira adani ma'onahai vanokiariki vadanoki nama vahojaki. Ka'da'di vihina vani ija'ari vava'i-ra vanahonariahihira adani.

¹¹Cristo kania avarakaramisini mani ida siikosida karajomihia a'onira kanarajomija. Judeus kaija'ari va'ora vakarajominanaki adani makhira isani siikosida karajomihia, Deus kaija'ari vihina avigavahara kaimoni. Ni-niki ida Cristo kidija'ari-ra karajomivini. Cristoa biava'boa'iki fori hiki ida hojai jahariki, avava'ini-ra nahonariahihijanaria kaimoni, ava'aihotara kaimoni.

¹²Cristo abini'ina naothinia ka'damaha'iki. Avikana'ini kari vani avaka'damaha'iki fori avihi'ia Cristo kania. Ihimi'iki ida avakadimahi 'bo'da. Ka'damahana naothinia ahoki'aha ada Cristo. Deus danona vania bianahoki'ara ada. Avikana'ini vani avarahoki'iki fori avihi'ia Cristo kania. Kama'da'ihi ida avakadimahi ja'dini kidiania. Deus danona-ra avakajari'daravini mani ida avakadimahi ja'dini-ra nakama'daja.

¹³Cristo-ra avarigaravini kari hojai asohirikia avakahojabakhiani mani ida avama'onahani-ra naabiniki fori nihaja. Judeus kaija'ari avihirini mani ida siikosida karajomihia a'onira kanarajomirija. Deus athi-ra avanaabaravini mani ida avama'onahani-ra naabiniki fori nihaja jaboni. Hari maha. Cristo-ra avanofi'avini vani Deua bianahoki'ia ida avama'onahani. Deus Cristo-ra anahoki'avini vani fori hija ida a'onira anahoki'avini jaboni Cristo kania. Deua bina'bira'iki jaboni ida avakadihojai asohiriki bada avani'a'iki, a'onira akariaka'ara kaimoni. ¹⁴'Bo'dakari niha'aha ada Deus:

—Hojai asohiriki abosini mani ida jaharikia ija'ari-ra oarakhavini hija — niha ada Deus.

Deus kania hojaki ida papira ija'ari hojai asohirikia vakabandanibakhiaki vakapapirana, vagathanija kaimoni ida abosini nahina jaharikia. Cristo abini'iki akadimon, oniani ida Deus akadihojai asohiriki abosi'iariki kapapirani-ra na'biravini hija. Deua bianatamisi'iki fori hiki ida akadihojai asohiriki abosi'iariki jiriki papira Cristoa bivaabini'iki ibavinia ava akasanakhamaki kania. Pohimaja'aha ada Cristo akadimon, agathanijanaria kaimoni ida akadihojai asohiriki abosini.

¹⁵Ava akasanakhamakia Cristo hoja'ina bisaari'iki ida Jahari, ka'da'di vanokiariki nama vahojaki, nahina hoariha danoki nama hojaki vakadisa'ai. Binihima'ihi ida vadanona ija'ari vava'i-ra vanahonariahijianarara kaimoni. Hari. Ija'ari vaipohiki vaviahia Cristo va'ora nanokiaki adani Jahari, kidija'ari vihiki vakasa'airiki, vadanoriki. Vidabohaki fori vihiki adani. Vaahona va'ora honariaha vaadahasiagaha naothia. Nimania ida Cristo danona va'ora akananabo'ajararivini vahoariha vada va'ora vani'ara kaimoni.

¹⁶Vahoariha a'onira vakaabaniki vahabini bana a'oni:

—Kaaji hiki bana oni 'bai, hari'a vaha. Kaaji hiki bana oni avi'aviki, hari'a vi'avi. Kaaji hiki hida mahi, hari'a bada vakhani hidakaba'i. Masiko ja'di nokiana vani vanamonaha bana ida masiko ja'di kaihinikani. Akoiri kamahini hari'a bada vakhani — onivani fori hija ida vakadikaabanahi athini. Hari'a bana vakadikaabanahi vakamitha'a.

¹⁷Niki vania akahojaija Cristo-ra aogavini viahania. Cristo amokhinina viaha okhananavaki fori hiki ida judeus kaija'ari vakadikaaji. Kha'aha ada Cristo, avisoni'ihi ida amokhinina. Ni-nahina kaimoni hojajanaki ida vakadikaaji, oniani ida vakadikaabanahi akamithajanaravini hija. ¹⁸A'onira vani'aki vahabini bana adani kaaji-ra vanofiki:

—Kaaji-ra avakavalipahinihi; jaharikia Deus a'onira arakhahi; ni-avagathaniki jaboni bana ida Deus a'onira kaibavijahahivini hiki — vakhaniha. Vakajari'da bana ida varani asohiriki. A'onira ni'aki bana vahabini jaboni ada a'onira korijanahaki:

—Hovani oogaki ida Deua binofiki. Hora nanokiahibakhiavini hiki ida vadami fori hiki, oniani ida kodil'ogahai avakadi'ogahai-ra aradavini hija. Vadami fori hiki-ra avanokiravini mani ida Deua

binofiki-ra avarigaravini hija. Jahaki ida Deus ibavi kaija'arini-ra va'ora avakanamasivivini, Deu-ra avakanamasivivini fori hini — nimania ida kidivarani a'onira korijanaha'iki.

Kidihojai jahaka'oaki abono-ra vanihavini mani ida nahina hirini-ra kahivini hija. Abononi vaboraboraha'oamanija ida. Deus kava'ibodivarani hirihi ida kidiva'ibodivarani.

19 Ni-Cristo kania akaramisijanaki ida a'onira korijanahaki. Ka'da'di ka'oa ada Cristo. Kidija'ari hahavi kaka'da'di ada. Cristo abono niha nini hahavi adani kidija'ari. Ija'ari jaroni akarahani, abohani hikia bianakarananaki ida imani, jaroni hiki. 'Baia binavijavavini mani ida nadanoni hija. Onivani fori hija ida Cristo kidija'ari-ra vaka'da'divini. Cristo va'ora nadanovini, va'ora navijavavini. Nimania ida Deua binofiki Cristo abono avijavani hihavini.

Cristo kania abinijabana'iki ida kidija'ari vakadimahi 'bo'da

20-21 Cristo abini'ina mani ida avakadimahi 'bo'da-ra anaabosi'ia mahi ja'dinia. Avakadimahi 'bo'da ihimi'ini mani ida Jahari kabadani abono avava'ini-ra vanahonariahihijanaravini hija, oniani ida a'onira anaihota'ia. Ni-asohiki ida Deu-ra avigariki vakadihojai avakahojaijanani. Ni-asohiki ida vakadikaaji avavakaajijanavini. Vakadivarani ida a'onira vakaabaniivini:

—Hari'a vakaabada oni hi'oni. Hari'a vakaijo'a oni hi'oni. Hari'a vaha oni hi'oni — a'onira vani'aha.

Ni-asohiki ida vakadikaabanhah avanaabavini. **22** Ni-hojaki ida nahina havahariki, nahina avi'aviki hiki kaaji hiki kaimoni. Ni-a'bo'daki ida nahina vakadikaaji hiki vavakaajiki. Ija'aria vanakama'da'iki ida kaaji-ra vara vavani'avini. Ija'aria vanakama'da'iki jaboni ida vakadiva'isohihi. Nirihi ida Deus athi.

23 Avigahadoroki ija'ari va'ora vavanihaki adani kaaji kavaranihra vara vavani'aki. Vakhaniha adani avigha'badarakai:

—Va'ora vakanamasivi bana adani Deus ibavi kaija'arini Deu-ra avakanamasivivini vani fori vaniha — vakhaniha. Vakadihojai jahaka'oaki vaabono vavanihavini mani ida nahina vihirina-ra vakahivini hija.

—Ariabono akavai'amihava, ariabono adava aimana 'banaja kaimoni mahija Jahari kakaborohirohi-ra anaabaravini — vakhaniha jaboni. Ni-asohiki ida vakadi'ojomo'ihi athini. Ija'ari

abononi naima'banahi; asia bikava'inofinofifi ida hojai asohiriki kaipahivahaki; ni-kidiva'inofinofi-ra nadabaki.

Cristo kania ahokijabana'iki ida kidija'ari vakadimahi ja'dini

3 ¹Hari. Abinina naothinia ahoki'iki ada Cristo. A'onivani jaboni kidiania avarahoki'iki a'oni. Ihimi'iki ida avakadimahi 'bo'da. Kama'da'iki ida avakadimahi ja'dini.

Deus pitana aniaja withi'aha ada Cristo ka'da'di kavithi ibavini i'oarinia. Jahaka'oaki ida ija'ari Deus kania vahojaki vakadimahi. Deus kahojai jahakia vakahojaiki adani kidija'ari. Vanofidoro bana ida va'oaniaro nama vahojaki vakadihojai jahakia avakahojaini.

²Vakava'ibodivaranibakha bana ida nahina nama hojaki avakadimoni. Hari'a bana nahina hidiaja hojaki-ra vakava'ibodivaraniha'oadaha. ³Aba'oki fori hiki ida avakadimahi 'bo'da. Ahojaki ida avakadimahi ja'dini Cristo kania. Deus kania akaramisiki ada Cristo. Ovaria biakadava'aki ida avakadimahi ja'dini.

⁴Nokia'ianana kamahini ada Cristo hidiaja joina, avahojaki bana a'oni jaboni kidiania. Cristo jahana arafiaki nokiani kamahini avavahojaki bana jaboni ida Cristo vagana, danona, jahana hiki.

Akademahi 'bo'da, akademahi ja'dini varani hini

⁵Hari. Vanihimaka'oa bana ida avakadiva'inofinofi jahariki mahija avakava'ipahinika'oa'avini. Nimania hida ija'ari kava'inofinofi jahariki: Makhira kidigamo hiriki khama vaabono vakavi'omakhamaki. Gamo, makhira vihiki vajaharina-ra avakanabadakhamaki. Bikava'inofinofiki ida badani asohiriki kaipahivahaki. Binofiki ida badani karamonavahaki. Ija'ari akabajahakia bikava'ibodivaraniha'oadahaki ida kidinahina a'ba'dini arafiani, oniani ida kidinahina-ra kidideus vanihavini hija. Deus amovana-ra kanamasiviki fori hiki ida ija'ari.

⁶Nimania ida Deus athi-ra vanaabariki vakadihojai jahariki. Deus vakadihojai bikaihamahivini mani ida nahina jaharikia va'ora arakhavini hija bana. ⁷Mahi 'bo'dakari Deu-ra avarigaravini kari a'onivani jaboni avava'inia khai avani'a'iki ida hojai jahariki nikia avakahojaini. Hojai jahariki avava'ini-ra nahonariahihibakha'iki a'oni.

⁸Hari maha. Vakava'ipahinika'oa'a bana ida hojai jahariki. Hari'a vahamahijana. Vakava'ipahinika'oa'a ida avakadiva'inofinofi

kaipahivahaki. Hari'a bana vakava'ibodivarani ida vahoariha-ra avanajahariharivini-ra avanofivini. Hari'a varani jaharikia hoariha-ra vara vani'a. Hari'a varani karamonavahakia vahoariha-ra avanava'iapahihi. Ni-avaathini hini jahaki ida varani jahariki.

⁹Hari'a avaabononi vaakorijanahakhamajana bana.

Avakava'ipahinika oa'iki ida avakadimahi 'bo'da aja'diriki. Avaani'iki ida avakadihojai 'bo'da jahariki, ija'ari kidimakari makamakaki-ra ani'iki fori avihi'iki a'oni.

¹⁰Avakaimaha'iki fori hiki ida avakadimahi ja'dini. Avakadihojai ja'dinia avakahojai'iki a'oni. Deua binamonaha'iki ida avakadimahi ja'dini. Binajahahaha'oadaahaki ida jaboni, vajaforia kidihojai jahakia avakahojaja kaimoni, avijavaja kaimoni ida Deu-ra avarigajahakivini.

¹¹Akadiva'ibodivarani ja'dini ida Cristo hoarana akadika'da'di hina, haria honariara kaimoni. Ovari hoarana ada kidija'ari hahavi vava'i bodinia hojara. Akhanina vani ni-hojajanaki ida judeus kaija'ari, judeus kaija'ari hiriki, makhira siikosida karajomiki makhira siikosida karajomiriki, arabo hoariha kaija'arini, ija'ari ogavahariki, honai abono kapavakarivahaki, honai abono hiriki. Ni-nikia akava'ibodivarana jahajanaki. Harivani hahavi hoarani fori arihiki hari Cristo kania aakaramisina.

¹²A'onivani Deus kani a'oni. Deus a'onira nakaidivaki a'oni, a'onira nagathogatho'iki ada, kidija'ari avihiya kaimoni. Nimania bana hida hojai ja'dini, makari ja'dini fori hiki avakaimahaki kaimoni. Vakajoamorajahaki bana ida hoariha. Badani jahakia vakabadani'a vahoariha vakadiania. Avaihamahirini vani hoariha kava'isohihi-ra vakapoari bana. Ija'ari-ra va'ora avakaabanihi; vajaforia va'ora vanava'isohi bana. Hari'a bana vahoariha-ra va'ora avakaihamahijoraki.

¹³Hari'a jorakia hoariha-ra vaka'da'digaria bana.

Hari'a vakadihojai avakaitapia bana. Avaabononi avakakariakakhamajoraki bana mahija avakadi'aathidanoarari-ra avarakava'i'birlinijorakivini. Cristoa bina'biraki ida avakadibadani jaharika'oaki, a'onira akariakaki ada jaboni. Cristo a'onira akariakavini vani fori vihi, vahoariha-ra avarakariakavini.

¹⁴Hihida va'isohihi-ra avanaabahi; jahahi ida avakadihojai. Onofiki ida avaabononi avakanakaidivakhamajahakivini jaboni. Ija'ari ajahamisiki fori hiki ida abononi

kanakaidivakhamajahaki'avini. ¹⁵Cristo a'onira no'abakhiavini va'i jahajahania avakadiva'ibodivarani-ra vasohija kaimoni. Deus a'onira kaboa'inanaki a'oni avaabononi avakanakaramisikhama kaimoni abonoi hoarani fori avihija kaimoni, avava'ini jahajahani a'onira bananija kaimoni. Deu-ra khai avani'avinia vakahoja'i'a bana.

¹⁶Vava'aha bana ida Cristo monina jahaki hahavi avava'ini bodinia ibavini mahija Cristo kahojai jahakia avakahojaini. Avarigahahi avaabononi vaaka'ojomo'ikhama bana, avaabononi vakaabanikhama bana jaboni. Vaahia bana Deus athi kapapirania moro kahojakia. Vaahia jaboni bana moro Jesu-ra khai avani'avinia. Khai vani'a bana ada Deus. Khai vani'a bana ida Deus a'onira kajoamorabakhia'avinia, kidinahina jahakia a'onira no'abakhiavini jaboni.

¹⁷Avakadika'da'di ada Jesus. Badani hana hinia avakabadanihi, vanajaha bana ida badani mahija Jesua bivajahavini. Vara avakhanini vani jaboni, vara vavani'a bana ida varani jahaki mahija Jesua bivajahavini. Deu-ra vani'abakhia bana:

—Akadiabi'i, ijahaki i akadimoni ihini. Jesu-ra ikarona'iki i, haria kajoamorara kaimoni — vakhani bana.

Nimania ida hojai ja'dinia avakahojaini

¹⁸Hari. Vara va'ora oni'aki adani gamo vakamakhiraki. Vanaaba'a bana ida avakadimakhira vaathi afohanana. Jesua binofiki ida avakadimakhira a'onira vavaka'da'divini.

¹⁹Vara va'ora oni'aki adani makhira vaagamohananaki. Va'ora vanakaidiva'a afohanana adani avakadigamo. Hari'a athii khanakia va'ora avakaraganaha adani avakadigamo vava'i ami ani'akaruhoni hiki.

²⁰Vara va'ora oni'aki adani isai, imakhinava, ima'inavi vihiki. Vanaaba'a bana ida avakadiabi'i, avakadiamia vara a'onira vani'avinia. Nimania ida Deua binofiki.

²¹Vara va'ora oni'aki adani isai vakadiabi'i, vakadiamia vihiki. Hari'a va'ora avanava'i'aitapia bana mahija vakadikhaiini avanadabaravini.

²²Vara va'ora oni'aki adani ka'da'di kahonai abono vakapavakarivahaki. Avakadika'da'di a'onira vakapavakari'iki a'oni afohanana. Vanaabahahaha'oadaha bana ida vaathi hahavi. Avanofiki

ida avakadika'da'di khai a'onira vani'avini afohanana, oniani ida vada a'onira vani'avini vakadihonari avanaabavini hija. Jahaki ida vada a'onira vani'aravini jaboni vakadihonari avanaabavini.

Hari'a avakadika'da'di-ra vavava'i jaha'imarinibana. Vanofi bana ida vakadihonari avanaabavini. Avakadika'da'di Jesu-ra avavava'i hahi, oniani ida avakadika'da'di araboa vahojaki vaathi-ra avanaabavini-ra najahaja.

²³Badani hana hinia avakabadanihi; Deua binofihu ida avaradodoki fori avihini bada avakhanini. Avakadika'da'di ka'oa kaimoni hirihi ida avakadibadani. Cristo kaimoni jaboni ida badani. ²⁴Avarigaki ida avakadika'da'di Cristo a'onira no'avini hiki avakadibadani abosini. Cristo va'ora no'a'iki bana adani kidija'ari hahavi va'ora kaibavijahahivini hi'ikia. Cristo ka'oa avakaka'da'diki a'oni, kidimoni ida avakadibadani hahavi. Ovaria binaabosiki bana ida avakadibadani jahaki kidinahina jahakia.

²⁵Cristoa binaabosiki jaboni ida badani jaharika'oakia ija'ari vakabandaniki nahina jaharikia. Ni-Deus va'ora kava'ibodivarani bana adani ija'ari hana vihina ka'da'di, hana vihina honai abono, vakadibadani abosini kamahini. Deua biogananaki ida ija'ari vakadibadani jahaki jahariki va'ora naabosira kaimoni.

4 ¹Vara va'ora oni'aki adani honai abono vakadika'da'di.
Va'ora vanaibavijahajahaki bana adani avakadihonai abono. Vanasohi bana ida vakadibadani abosini. Vakava'ibodivarani'a bana ada avakadika'da'di nama hojaki. Kidihonai abono avihiki a'oni.

Paulo kava'isohihi hida

²Hari. Deu-ra vara vani'ahaha'oadaha bana. Hari'a bana vakava'ipahini ida Deu-ra avakanikhariadanokivini hiki mahija avanokhahaha'oadahakia avagahinavini. Deu-ra vara avani'avini vani khai vani'a jaboni ida a'onira no'avini hi'iki.

³Deu-ra vakanikharia bana jaboni akadimoni. Deu-ra vani'a bana:

—Deus, va'ora kajoamora bana adani Paulo mahija ibavi ipohikia iathini-ra avanamonionivini. Va'ora kajoamora bana mahija vahoariha va'ora vanadabaravini. Pauloa vanofiki ida ija'ari vaipohiki Cristo monina-ra vakamithavini. Ni-aviga'iaki ida Cristo monina — Deu-ra avakanikhariavini vakhani bana akadimoni.

Cristo monina-ra oanamonioni'avini mani ida cadeia hora avibaivini hija.

⁴Deu-ra vakanikharia kodimoni mahija Cristo monina-ra vara ovani'ajahakivini, vakamithava avigajahakija kaimoni ida Deus va'ora nava'isohivini hi'iki nahina hini. Nimania ida Deua binofiki athi oanamonionivini.

⁵Vakava'ibodivaraniyahaki ida Cristo-ra vakajari'daki-ra va'ora avanaibavijahavini mahija Cristo-ra vanofivini. Vara va'ora avani'avini-ra vava'ahaha; vara va'ora vani'a Cristo monina jahakia.
⁶Athii forakia vara va'ora vani'a bana. Vara vavani'a ida varani jahaki mahija mitha vakhanina-ra vanofivini. Onofiki ida varani asohiki-ra avarigavini vakadina'dohi avagathanihananavini.

Pauloa biananokhomi'iki ida athi jiriki

⁷Arigamina Tíquico a'onira nanamithaki bana a'oni omonina. Anakaidivaki hada. Ni-bikava'ipahinipa'itxiki ida Cristo kabadani. Haria kakodiabakhiaki ada Tíquico ija'ari-ra aakanamonionivinia. ⁸Okaronaki bana hada avakadiania varani arihina hahavia a'onira nanamithara kaimoni, khai avani'aja kaimoni hida akadimahi jahani hojani.

⁹Okhaki bana hada Onésimo jaboni Tíquico-ra vaipohihavini. Jesu-ra kajari'dariha ada arigamina Onésimo. Ni-bikava'ipahinipa'itxiki ida Deua binofiki. Anakaidivaki hada jaboni. Avaipohini hada. Onésimo, Tíquico khama a'onira vanava'isohihavini hiki ida hahavi namitha'iki hida akadiania.

¹⁰Arigamina Aristarco a'onira ka'ivanitiki a'oni. Cadeia aagaakosoai'ki hari, Aristarco khama. Marcos jaboni a'onira ka'ivanitiki a'oni. Barnabé kajavi hada Marcos. Hoariha a'onira nava'isohivini hi'iki hada Marcos ajoina kaikahina avakadiania, avagathanjahakira kaimoni.

¹¹Josué jaboni a'onira ka'ivanitiki a'oni. Josué onina hoariha Justo. Cristo-ra vakajari'dariha adani Aristarco, Marcos, Justo vihiki. Judeus kaija'ari hadani makhira avahoarabakosiki. Judeus kaija'ari vahoariha Cristo-ra vakajari'dariki ni-hora vaakodiaki. Va'oaniaro avahoarabakosiki ka'oa vani hadani hora vaakodiara, Deus ija'ari hahavi-ra vaka'da'divini varani hini-ra vara avaani'aja kaimoni. Jahaki ida hora vaakodiajahakivini.

¹²Epafras jaboni a'onira ka'ivanitiki a'oni. Avaipohini hada. Jesus Cristo kahonai abono jaboni hada. Epafra bikanikhariadanokiki ada Deus afobakhia a'onira kajoamorara kaimoni. Bini'abakhiahia:

—Deus, va'ora nadano bana adani arigamina Colossos sidajia vahojaki mahija vajari'daravini. Va'ora kajoamora bana mahija vakadihojai jahaki avijavajahakivini mahija iathini-ra vakajari'daravini. Deus, onofiki ida vanokhahaha'oadahavini badani inofikia vakabadianina — nimania ida Epafras Deu-ra kanikhariaha'oadahavini athini avakadimoni.

¹³Onoki'iki hada Epafras bada nina avakadimoni adodoki fori hina avajari'darini-ra nadanora kaimoni. Epafras va'ora kakodia'iki adani Laodicéia sidaji kaija'arini, Hierápolis sidaji kaija'arini jaboni vajari'darara kaimoni.

¹⁴Hari. Lucas, Demas khama, a'onira vaka'ivanitiki jaboni a'oni. Akadimédico hada Lucas, anakaidivaki hada.

¹⁵Va'ora vaka'ivaniti bana adani arigamina Laodicéia vahojaki akadimoni. Vaka'ivaniti jaboni bana ida Ninfá. Va'ora vaka'ivaniti jaboni adani arigamina Ninfá gorania vajoronibakhiaki Deu-ra khai vani'ara kaimoni. ¹⁶Vara avavani'avini vana'bara bana hida oathi onajiriki mahija mitha avani'ahahavivini. Avakamithavini naothinia vakarona bana hida oathi kapapirani Laodicéia sidajia mahija Jesus Cristo kaija'ari vahoariha vakamithavini jaboni.

Onajiriki hida papira hoariha Jesus Cristo kaija'ari Laodicéia sidajia vahojaki vakadimoni jaboni. Oathi kapapirani jiriki-ra mitha vani'avini naothinia vakarona'ianaki bana ida oathi kapapirani avakadimoni avakamithaja kaimoni. Akabosikhamaja kaimoni hida oathi kapapirani 'bamiki.

¹⁷Vanava'isohi bana ada Arquipo, biananokhomija kaimoni ida badani bikapoari'iki. Deus kabadani ida bada bini'aja.

¹⁸Hovani oananokhom'iia hida jirihi. Hovani Paulo ho a'onira oka'ivanitija. Hari'a bana avakava'i'birini hida cadeia ohojana osa'a kodabohani. Onofiki ida Deus a'onira kajoamorahahavivini. Hari ida vani oamani Paulo athi anokhom'iini.